

LAEKENIN JULISTUS

EUROOPAN UNIONIN TULEVAISUUDESTA

I EUROOPPA TIENHAARASSA

Vuosisatojen ajan kansat ja valtiot ovat yrittäneet saada sodin ja aseiden Euroopan mannerta hallintaansa. Kahden raskaan sodan heikentämässä ja maailmanpoliittista merkitystään menettäneessä Euroopassa tajuttiin, että unelma vahvasta ja yhtenäisestä Euroopasta voi toteutua vain rauhan ja yhteistyön kautta. Menneisyyden haamujen karkottamiseksi lopullisesti perustettiin aluksi hiili- ja teräsyhteisö, johon sittemmin lisättiin muita toimialoja kuten maatalous. Viimein aikaan saatiin todelliset tavaroiden, henkilöiden, palvelujen ja pääomien yhtenäismarkkinat, joihin lisättiin vuonna 1999 yhteinen raha. Eurosta tulee 1. tammikuuta 2002 alkaen osa 300 miljoonan eurooppalaisen arkea.

Euroopan unioni on siis kehittynyt vähitellen. Alussa toiminta keskittyi ennen muuta taloudelliseen ja tekniseen yhteistyöhön. Kun Euroopan parlamentti kaksikymmentä vuotta sitten valittiin ensimmäistä kertaa välittömällä vaaleilla, vahvistui siihen saakka ainoastaan neuvoston varaan perustunut demokraattinen legitimiys huomattavasti. Kymmenen viime vuoden aikana on myös ryhdytty rakentamaan poliittista unionia ja tekemään yhteistyötä sosiaalipolitiikan, työllisyyden sekä turvapaikka-, maahanmuutto-, poliisi- ja oikeusasioiden alalla, ulkopolitiikassa sekä yhteisessä turvallisuus- ja puolustuspolitiikassa.

Euroopan unioni on ollut menestys. Jo yli puolen vuosisadan ajan Euroopassa on vallinnut rauha. Pohjois-Amerikan ja Japanin ohella unioni on yksi maailman vauraimmista alueista. Unionin heikoimmassa asemassa olevat alueet ovat jäsenten yhteisvastuullisuuden ja talouskasvun hyötyjen oikeudenmukaisen jakamisen ansiosta saaneet muut suurimmaksi osaksi kiinni ja niiden elintaso on kohonnut huomattavasti.

Viisikymmentä vuotta perustamisestaan unioni on kuitenkin tienhaarassa, olemassaolonsa käännekohdassa. Euroopan yhdentyminen on lähellä. Unioni on laajentumassa ottamalla yli kymmenen uutta jäsenvaltiota, etupäässä Keski- ja Itä-Euroopan valtioita, ja kääntämässä siten lopullisesti yhden Euroopan historian synkimmistä lehdistä, joka oli toinen maailmansota ja sitä seurannut Euroopan keinoitekoisen kahtiajako. Euroopasta tulee vihdoinkin ilman verenvuodatusta yksi suuri perhe. On sanomattakin selvää, että tällainen todellinen muutos edellyttää erilaista lähestymistapaa kuin viisikymmentä vuotta sitten kuuden maan aloittaessa yhteistoiminnan.

Haaste Euroopan demokratialle

Euroopalla on samanaikaisesti kaksi haastetta, joista toinen on sen sisäinen ja toinen sen rajojen ulkopuolella.

Unionin sisällä Euroopan unionin toimielimiä on lähennettävä kansalaisiin. Kyse ei ole siitä, etteivätkö kansalaiset tukisi unionin päätavoitteita, mutta he eivät aina näe yhteyttä unionin tavoitteiden ja päivittäisen toiminnan välillä. He haluavat, että Euroopan unionin toimielimet olisivat keveämpiä ja vähemmän jähmeitä ja haluavat niiden olevan ennen muuta tehokkaita ja avoimia. Kansalaiset ovat myös sitä mieltä, että unionin olisi enemmän huolehdittava heitä konkreettisesti askarruttavista asioista eikä sen pitäisi puuttua yksityiskohtaisesti asioihin, jotka olisi luonteensa vuoksi parempi jättää jäsenvaltioissa ja alueilla valittujen edustajien huoleksi. Jotkut kokevat tämän todelliseksi uhaksi identiteetilleen. Tätäkin merkittävämpää ehkä on kuitenkin se, että kansalaiset katsovat kaiken usein tapahtuvan heidän tietämättään ja haluaisivat enemmän demokraattista valvontaa.

Euroopan uusi asema globaalistuneessa maailmassa

Rajojensa ulkopuolella Euroopan unionilla on taas vastassaan nopeasti muuttuva, globaalistunut maailma. Berliinin muurin murtumisen jälkeen näytti hetken siltä, että eläisimme pitkään ilman konflikteja vakaassa maailmanjärjestyksessä, joka perustuisi ihmisoikeuksiin. Vain muutamia vuosia myöhemmin tätä varmuutta ei enää ole. Syyskuun 11. päivä herätti meidän tylysti todellisuuteen. Vastavoimat eivät ole kadonneet: uskonnollinen fanaattisuus, etninen nationalismi, rasismi ja terrorismi leviävät ja alueelliset konfliktit, köyhyys ja alikehittyneisyys ruokkivat niitä jatkuvasti.

Mikä on Euroopan asema tässä muuttuneessa maailmassa? Nyt kun Eurooppa on vihdoin yhtenäinen, eikö sen pitä olla johtavassa asemassa uudessa maailmanjärjestyksessä, sellaisena valtana, joka pystyy sekä toimimaan vakauttavana tekijänä maailmanlaajuisesti että olemaan suunnannäyttäjänä monille maille ja kansoille? Eurooppa, joka on humanisten arvojen, *Magna Cartan*, *Bill of Rightsin*, Ranskan vallankumouksen ja Berliinin muurin murtumisen maanosa. Vapauden, yhteisvastuullisuuden ja monipuolisuuden maanosa, mikä tarkoittaa muiden kansojen kielten, kulttuurien ja perinteiden kunnioittamista. Ainoa raja Euroopan unionissa on demokratian ja ihmisoikeuksien kunnioittamisen raja. Unioni on avoin yksinomaan maille, jotka kunnioittavat perusarvoja, kuten vapaita vaaleja, vähemmistöjen oikeuksia ja oikeusvaltiota.

Nyt kun kylmä sota on ohi ja elämme globaalissa, mutta samalla myös hyvin sirpaloituneessa maailmassa, Euroopan on kannettava vastuunsa globaalistumiskehityksen hallitsemisesta. Sen tehtävä on toimia valtana, joka päättäväisesti taistelee kaikkea väkivaltaa, kauhua ja fanaattisuutta vastaan, mutta joka on myös tietoinen räikeistä epäoikeudenmukaisuuksista maailmassa. Lyhyesti sanottuna valta, joka haluaa muuttaa olosuhteita maailmassa siihen suuntaan, että eivät vain rikkaat vaan myös köyhimmät maat saisivat hyötyä. Valta, joka pyrkii asettamaan globaalistumiselle eettiset rajat, toisin sanoen kytkemään sen yhteisvastuullisuuteen ja kestävään kehitykseen.

Euroopan kansalaisten odotukset

Kuva demokraattisesta ja maailmanlaajuisesti sitoutuneesta Euroopasta vastaa täsmälleen kansalaisten toiveita. Kansalaiset ovat useaan otteeseen vaatineet sitä, että unioni toimisi aktiivisemmin oikeuden ja turvallisuuden aloilla, rajat ylittävän rikollisuuden torjunnassa, muuttovirtojen hallinnassa sekä kaukaisilta konfliktialueilta tulevien turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten vastaanottamisessa. Kansalaiset vaativat myös tuloksia työllisyyden alalla ja köyhyyden

ja sosiaalisen syrjäytymisen torjunnassa sekä taloudellisen ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden alalla. He vaativat myös yhteistä lähestymistapaa ympäristön pilaantumisen, ilmastonmuutosten ja elintarviketurvallisuuden aloilla. Lyhyesti sanoen nämä ovat kaikki rajat ylittäviä kysymyksiä, ja kansalaiset vaistomaisesti tuntevat, että ne voidaan ratkaista vain keskinäisellä yhteistyöllä. He haluavat Euroopan olevan enemmän mukana ulkopoliittisissa sekä turvallisuus- ja puolustusasioissa. Kansalaiset haluavat siis enemmän ja paremmin koordinoitua toimintaa ongelmapesäkkeiden poistamiseksi Euroopasta, sen ympäriltä ja muualta maailmasta.

Samaan aikaan kansalaiset katsovat, että unioni menee liian pitkälle ja on liian byrokraattinen monella muulla alalla. Sisämarkkinoiden asianmukaisen toiminnan ja yhteisen rahan on oltava edelleen lähtökohtana taloudellisen, rahoituksellisen ja verotuksellisen toimintaympäristön koordinoinnissa vaarantamatta kuitenkaan jäsenvaltioiden ja alueiden yksilöllisyyttä. Erilaisesta historiasta tai perinteestä johtuu usein kansallisia ja alueellisia eroja, jotka voivat olla rikastuttavia. Toisin sanoen tavoitteena pitäisi olla "hyvän hallintotavan" lisäksi se, että luodaan uusia mahdollisuuksia eikä lisätä jähmeyttä. Kansalaiset odottavat enemmän tuloksia ja parempia vastauksia konkreettisiin kysymyksiin eivätkä suinkaan halua eurooppalaista supervaltiota tai Euroopan unionin toimielimiä, jotka puuttuvat kaikkeen mahdolliseen.

Kansalaiset siis vaativat selkeää, avointa, tehokasta ja demokraattisesti toteutettavaa yhteisön lähestymistapaa, jonka ansiosta Eurooppa voi kasvaa suunnannäyttäjäksi maailman tulevaisuutta ajatellen. Tämä lähestymistapa tuottaa konkreettisia tuloksia eli lisää työpaikkoja ja kohentaa elämänlaatua, vähentää rikollisuutta, tuottaa tasokasta opetusta ja parempaa terveydenhuoltoa. Ei ole epäilystäkään siitä, että Euroopan on uusiuduttava ja uudistuttava.

II UUDISTUNEEN UNIONIN HAASTEET JA MUUTOSTARPEET

Unionista on tultava demokraattisempi, avoimempi ja tehokkaampi, ja sen on vastattava kolmeen perushaasteeseen: Miten Eurooppa-hanketta ja unionin toimielimiä voidaan tuoda kansalaisia ja varsinkin nuoria lähemmäksi? Miten järjestetään laajentuneessa unionissa poliittinen toiminta ja Euroopan poliittinen alue? Kuinka unionista luodaan uuden moninapaisen maailman vakauttava tekijä ja suunnannäyttävä? Vastaus näihin asioihin edellyttää täsmällisiä kysymyksiä.

Toimivaltuuksien tarkoituksenmukaisempi jako ja määrittely Euroopan unionissa

Kansalaiset kohdistavat Euroopan unioniin usein odotuksia, joita se ei aina täytä. Toisaalta kansalaisista vaikuttaa joskus siltä, että unioni on liian toimielias aloilla, joilla sen toiminta ei ole aina välttämätöntä. Unionin ja jäsenvaltioiden välistä toimivallanjakoa on siis selvennettävä, yksinkertaistettava ja mukautettava unionin uusiin haasteisiin. Tämä voi tarkoittaa sekä joidenkin tehtävien palauttamista jäsenvaltioille että uusien tehtävien antamista unionille tai olemassa olevien toimivaltuuksien laajentamista, jolloin on aina otettava huomioon jäsenvaltioiden tasavertaisuus ja keskinäinen solidaarisuus.

Ensinnäkin on kysyttävä, kuinka toimivallanjaosta voidaan tehdä avoimempi. Voidaanko siinä yhteydessä erottaa toisistaan selkeämmin kolme eri toimivaltatyyppiä: unionin yksinomainen toimivalta, jäsenvaltioiden toimivalta sekä unionin ja jäsenvaltioiden kesken jaettu toimivalta?

Millä tasolla toimivallan käyttö olisi tehokkainta? Kuinka tällöin sovelletaan toissijaisuusperiaatetta? Entä eikö ole täsmennettävä, että se toimivalta, jota ei perussopimuksissa anneta unionille, kuuluu yksinomaan jäsenvaltioille? Mitä seurauksia tällä on?

Seuraavien kysymysten tavoitteena näissä uusissa puitteissa ja yhteisön säännöstö huomioon ottaen on tarkistaa, onko syytä jakaa toimivaltuuksia uudelleen. Voidaanko tällöin ottaa ohjenuoraksi kansalaisten odotukset? Mitä tehtäviä unioni silloin saa? Toisaalta mitkä tehtävät on parempi jättää jäsenvaltioille? Mitä muutoksia eri alojen politiikkoihin on tehtävä perustamissopimuksessa? Kuinka laaditaan esimerkiksi yhdenmukaisempi yhteinen ulkopolitiikka ja puolustuspolitiikka? Onko Petersbergin tehtävät saatettava ajan tasalle? Halutaanko poliisiyhteistyössä ja rikosasioissa tehtävässä oikeudellisessa yhteistyössä noudattaa yhtenäisempää lähestymistapaa? Miten talouspolitiikkojen koordinoitua tehostetaan? Onko tehostettava yhteistyötä sosiaalisen osallisuuden, ympäristön, terveyden ja elintarviketurvallisuuden aloilla? Eikö unionin politiikan tavanomainen harjoittaminen ja sen toteuttaminen toisaalta pidä jättää nimenomaisesti jäsenvaltioille tai, jos niiden perustuslaki niin edellyttää, alueille? Eikö niiden pitä saada takeet siitä, että niiden toimivaltuuksiin ei kajota?

Lopuksi on pohdittava, miten varmistetaan se, ettei uusittu toimivallanjako johda vaivihkaa unionin toimivallan laajentumiseen tai jäsenvaltioiden ja alueiden yksinomaisen toimivallan murenemiseen. Miten voidaan samaan aikaan valvoa sitä, ettei unionin jatkuva kehittyminen pysähdy? Unionin on nimittäin myös tulevaisuudessa voitava vastata uusiin haasteisiin ja tapahtumiin sekä aloittaa uusia yhteisöpolitiikkoja. Onko perustamissopimuksen 95 ja 308 artiklaa tarkistettava tätä varten oikeuskäytännön perusteella?

Unionin välineiden yksinkertaistaminen

On tärkeää kysyä kuka tekee mitä. Yhtä tärkeä on kuitenkin kysymys siitä, kuinka unioni toimii ja mitä välineitä se käyttää. Perussopimukseen useaan otteeseen tehdyt muutokset ovat joka kerran johtaneet välineiden huomattavaan lisääntymiseen. Direktiivit ovat vähitellen muuttuneet yhä yksityiskohtaisemmaksi lainsäädännöksi. Keskeinen kysymys onkin siinä, onko unionin eri välineet määriteltävä uudelleen ja olisiko niiden määrää vähennettävä.

Onko siis erotettava toisistaan lainsäädäntö- ja täytäntöönpanotoimet? Onko lainsäädännöllisiä välineitä vähennettävä, niin että olisi sitovia sääntöjä, puitelainsäädäntöä ja ei-sitovia välineitä (lausuntoja, suosituksia, avointa koordinoitua)? Onko suotavaa käyttää useammin puitelainsäädäntöä, joka antaa jäsenvaltioille enemmän liikkumavaraa tavoitteiden saavuttamiseksi? Minkälaisilla toimivalta-alueilla avoin koordinoitua ja vastavuoroinen tunnustaminen ovat asianmukaiset välineet? Onko peruslähdekohtana edelleen suhteellisuusperiaate?

Demokraattisempi, avoimempi ja tehokkaampi Euroopan unioni

Euroopan unionin legitimiys perustuu sen vaalimiin demokraattisiin arvoihin, päämääriin, joihin se pyrkii, ja sen käytössä oleviin toimivaltuuksiin ja välineisiin. Mutta myös demokraattiset, avoimet

ja tehokkaat toimielimet ovat osa yhteisen Euroopan rakentamisen legitiimiyttä. Myös kansalliset parlamentit myötävaikuttavat tämän Eurooppa-hankkeen oikeutukseen. Nizzan sopimukseen liitettyssä julistuksessa unionin tulevaisuudesta korostetaan, että on tarpeen tarkastella niiden asemaa eurooppalaisissa rakenteissa. Yleisemmin ottaen voidaan pohtia, mihin aloitteisiin voitaisiin ryhtyä Euroopan julkisen alueen kehittämiseksi.

Ensimmäiseksi onkin kysyttävä, kuinka voidaan lisätä nykyisten kolmen toimielimen demokraattista legitiimiyttä ja avoimuutta.

Miten voidaan vahvistaa Euroopan komission auktoriteettia ja tehokkuutta? Nimeääkö komission puheenjohtajan Eurooppa-neuvosto, Euroopan parlamentti vai kansalaiset välittömissä vaaleissa? Onko Euroopan parlamentin asemaa vahvistettava? Laajennetaanko yhteispäätösoikeutta vai ei? Onko tarkistettava Euroopan parlamentin jäsenten vaalitapaa? Ovatko eurooppalaiset vaalipiirit tarpeellisia vai onko syytä pitäytyä kansallisesti määritellyissä vaalipiireissä? Voidaanko molemmat järjestelmät yhdistää? Onko neuvoston asemaa vahvistettava? Onko neuvoston toimittava lainsäätäjänä samalla tavoin kuin toimiessaan täytäntöönpanijana? Pitääkö avoimuutta silmällä pitäen neuvoston istuntojen olla julkisia, ainakin lainsäädäntöä hyväksyttäessä? Onko neuvoston asiakirjoihin tutustumisen oltava kansalaisille helpompaa? Ja miten varmistetaan toimielinten välinen tasapaino ja vastavuoroinen valvonta?

Toinen kysymys, joka myös liittyy demokraattiseen legitiimiyteen, koskee kansallisten parlamenttien asemaa. Onko niiden oltava edustettuina uudessa elimessä neuvoston ja Euroopan parlamentin rinnalla? Onko niillä oltava rooli sellaisilla unioniin liittyvillä aloilla, joilla Euroopan parlamentilla ei ole toimivaltaa? Onko niiden keskityttävä unionin ja jäsenvaltioiden väliseen toimivallan jakoon esimerkiksi siten, että ne valvovat etukäteen toissijaisuusperiaatteen noudattamista?

Kolmas kysymys koskee sitä, kuinka päätöksentekoa ja toimielinten toimintaa voidaan tehostaa noin 30 jäsenvaltion unionissa. Miten unioni voisi paremmin asettaa tavoitteensa ja painopisteensä ja varmistaa niiden paremman toteuttamisen? Onko tarpeen tehdä enemmän päätöksiä määräenemmistöllä? Kuinka voidaan yksinkertaistaa ja nopeuttaa neuvoston ja Euroopan parlamentin välistä yhteispäätös menettelyä? Entä unionin puheenjohtajuuden vaihtuminen puolen vuoden välein? Mikä on Euroopan parlamentin tuleva asema? Mikä on neuvoston eri kokoonpanojen asema ja rakenne? Miten voidaan lisätä Euroopan ulkopoliittikan yhdenmukaisuutta? Kuinka voidaan vahvistaa unionin ulkopoliittisen edustajan ja ulkosuhteista vastaavan komission jäsenen välistä synergiaa? Onko unionin ulkoista edustusta kehitettävä edelleen kansainvälisillä foorumeilla?

Kohti Euroopan kansalaisten perustuslakia

Euroopan unionilla on tällä hetkellä neljä perussopimusta, joissa kaikissa käsitellään unionin tavoitteita, toimivaltaa ja politiikan välineitä. Yksinkertaistaminen on väistämätöntä avoimuuden nimissä.

Tällöin voidaan esittää neljä eri kysymyssarjaa. Ensimmäinen koskee nykyisten sopimusten yksinkertaistamista niiden sisältöä muuttamatta. Onko tarkasteltava uudelleen eroa unionin ja yhteisöjen välillä? Entä jako kolmeen pilariin?

Seuraavaksi voidaan tarkastella perussopimusten mahdollista uudelleenjärjestämistä. Onko erotettava toisistaan perussopimus ja muiden sopimusten määräykset? Onko tällainen kahtiajako suotavaa? Voiko se johtaa siihen, että perussopimuksen ja muiden sopimusten määräysten muutos- ja ratifiointimenettelyjen suhteen olisi eroja?

Edelleen on pohdittava sitä, pitääkö perusoikeuskirjan sisältyä perussopimukseen ja pitääkö Euroopan yhteisön liittyä Euroopan ihmisoikeusyleissopimukseen.

Lopuksi on kysyttävä, voivatko sopimusten yksinkertaistaminen ja niiden uusi järjestys aikanaan johtaa siihen, että unionille hyväksytään perustuslaki. Mitkä olisivat tällaisen perustuslain pääkohdat? Unionin edustamat arvot, kansalaisten perusoikeudet ja velvollisuudet, jäsenvaltioiden suhde unionissa?

III EUROOPAN UNIONIN TULEVAISUUTTA KÄSITTELEVÄN VALMISTELUKUNNAN KOOLLEKUTSUMINEN

Jotta seuraavan hallitustenvälisen konferenssin valmistelu olisi mahdollisimman laajaa ja avointa, Eurooppa-neuvosto on päättänyt kutsua koolle valmistelukunnan, joka muodostuu unionin tulevaisuudesta käytävän keskustelun tärkeimmistä osanottajista. Valmistelukunnan tehtävänä on käsitellä keskeisiä ongelmia, joita unionin tuleva kehitys tuo mukanaan, ja tarkastella erilaisia niihin soveltuvia ratkaisuja.

Eurooppa-neuvosto on nimittänyt valmistelukunnan puheenjohtajaksi Valéry Giscard d'Estaingin ja varapuheenjohtajiksi Giuliano Amaton ja Jean-Luc Dehaenen.

Kokoonpano

Puheenjohtajan ja kahden varapuheenjohtajan lisäksi valmistelukuntaan kuuluu 15 jäsenvaltion valtion- tai hallituksen päämiehen edustajaa (yksi kustakin jäsenvaltiosta), 30 kansallisten parlamenttien jäsentä (kaksi kustakin jäsenvaltiosta), 16 Euroopan parlamentin jäsentä ja kaksi komission edustajaa. Ehdokasvaltiot osallistuvat täysin valmistelukunnan keskusteluihin. Ne ovat niissä edustettuina samalla tavoin kuin jäsenvaltiot (yksi hallituksen edustaja ja kaksi kansallisen parlamentin jäsentä) ja osallistuvat samalla tavoin asioiden käsittelyyn, mutta ne eivät kuitenkaan voi estää jäsenvaltioiden kesken saavutettavaa yhteisymmärrystä.

Valmistelukunnan jäsenet voivat käyttää sijaista ainoastaan poissa ollessaan. Sijaiset nimetään samalla tavoin kuin varsinaiset jäsenet.

Valmistelukunnan puheenjohtajisto muodostuu valmistelukunnan puheenjohtajasta, valmistelukunnan kahdesta varapuheenjohtajasta ja yhdeksästä valmistelukunnan jäsenestä (kaikkien niiden hallitusten edustajat, jotka valmistelukunnan työn aikana toimivat neuvoston puheenjohtajina, kaksi kansallisten parlamenttien edustajaa, kaksi Euroopan parlamentin jäsenten edustajaa ja kaksi komission edustajaa).

Tarkkailijoiksi kutsutaan kolme talous- ja sosiaalikomitean edustajaa, kolme eurooppalaisten työmarkkinaosapuolten edustajaa, alueiden komitean puolesta kuusi edustajaa (jotka alueiden komitea nimeää alueiden, kaupunkien ja omaa lainsäädäntövaltaa käyttävien alueiden keskuudesta)

sekä Euroopan unionin oikeusasiamies. Yhteisöjen tuomioistuimen presidentti ja tilintarkastustuomioistuimen presidentti voivat puheenjohtajiston pyynnöstä pitää puheenvuoron valmistelukunnassa.

Valmistelukunnan työn kesto

Valmistelukunta pitää avajaisistuntonsa 1. maaliskuuta 2002, jolloin se nimittää puheenjohtajistonsa ja määrittää työskentelytapansa. Keskustelut on saatettava päätökseen vuoden kuluttua siten, että valmistelukunnan puheenjohtaja voi esittää niiden tulokset Eurooppa-neuvostolle.

Työskentelytapa

Puheenjohtaja valmistelee valmistelukunnan työskentelyn aloituksen julkisen keskustelun pohjalta. Puheenjohtajiston tehtävänä on viedä asioiden käsittelyä eteenpäin ja määrittellä perusta valmistelukunnan ensi vaiheen työskentelylle.

Puheenjohtajisto voi kuulla komission yksiköitä ja valitsemiaan asiantuntijoita kaikista teknisistä kysymyksistä, joita sen mielestä on tutkittava tarkemmin. Se voi perustaa tätä varten ad hoc -työryhmiä.

Neuvosto pidetään ajan tasalla valmistelukunnassa käytävistä keskusteluista. Valmistelukunnan puheenjohtaja esittää kullekin Eurooppa-neuvostolle suullisen kertomuksen keskustelujen edistymisestä, ja tällöin voidaan myös kuulla valtion- tai hallitusten päämiesten mielipide.

Valmistelukunta kokoontuu Brysselissä. Sen keskustelut ja kaikki viralliset asiakirjat ovat julkisia. Valmistelukunta käyttää unionin yhtätoista työskentelykieltä.

Päätösasiakirja

Valmistelukunta tarkastelee erilaisia kysymyksiä. Se laatii päätösasiakirjan, jossa voi olla joko eri vaihtoehtoja, jolloin kunkin kohdalla mainitaan, missä määrin niitä kannatettiin, tai suosituksia, jos on päästy yhteisymmärrykseen.

Päätösasiakirja muodostaa yhdessä jäsenvaltioissa unionin tulevaisuudesta käytävän keskustelun tulosten kanssa lähtökohdan hallitustenvälisen konferenssin keskusteluille. Lopulliset päätökset tekee hallitustenvälinen konferenssi.

Keskustelufoorumi

Keskustelun laajentamiseksi ja kaikkien kansalaisten saamiseksi siihen mukaan perustetaan keskustelufoorumi kansalaisyhteiskuntaa edustavia organisaatioita varten (työmarkkinaosapuolet, taloudelliset toimijat, valtioista riippumattomat järjestöt, yliopisto- ja tiedemaailma jne.). Kyse on sellaisten järjestöjen jäsenellystä verkostosta, joille annetaan säännöllisesti tietoja valmistelukunnan työskentelystä ja jotka ottavat esityksillään osaa keskusteluun. Niitä voidaan kuulla tai niiden kanssa voidaan neuvotella tietyistä kysymyksistä puheenjohtajiston määrittelemällä tavalla.

Sihteeristö

Puheenjohtajistoa avustaa valmistelukunnan sihteeristö, jonka tehtävistä huolehtii neuvoston pääsihteeristö. Sihteeristön toimintaan voidaan ottaa mukaan komission asiantuntijoita ja Euroopan parlamentti.
